

Kiadóhivatal: Füssy
könyvkereskedése, Fő tér
35. sz., ahol a hirdetések
is felvétetnek. Telefon 34.

Szerkesztőség:
Torda, Vallászatbads.-tér
35. sz. Telefon szám: 34.

ARANYOSVIDÉK

A lap szellemi részét il-
lető közlemények heten-
ként legkésőbb csütörtök
délig az ARANYOSVIDÉK
SZERKESZTŐSÉGE* ci-
mére küldendők. — —

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP. — MEGJELENIK HETENKÉNT SZOMBATON.

Előfizetési ára: Egész évre 24 korona.
Fél évre 12 korona. Negyed évre 6 korona.

Felelős szerkesztő:
DR. BARÓTHY ISTVÁN.

Egyes szám ára: 50 fillér!
Kéziratokat vissza nem adunk.

GONDOLATOK.

Ma csaknem mindnyájan a sejtések és találgatások világát éljük.

A népek még talán soha sem voltak olyan bizonytalanságban létük, jövőjük és a béke felől, mint jelenleg.

Az emberek már annyit hittek és reméltek s annyit csalódtak a béke terminusaiban, hogy többé már a lélek nem hajlandó hinni a dátumoknak.

Szomorú és biztató momentumok, béke remények egyik napról a másikra a legszeszélyesebben váltakoznak.

Egyik napról a másikra tolják a békeszerződések elkészítését s az állítólag kész szerződések aláírását, a minek a következménye, hogy egyre késik a béke s nem tud hozzájutni az emberiség a háborús nemzedékek liquidálásához, a rég nélkülözött békés rendhez, a felzaklotott lélek örvendő nyugalomához, a békés, becsületos, igazi élethez.

A naponta száguldó hírekhez képest az emberek egy része re-

ménykedő, egy másik része közömbös vagy esüggedt, csak nagyon kevesen vannak olyanok, kik az összes viszonyokat alapos tárgyilagossággal, mérlegelik a tiszta jüdiatummal igyekeznek itélni.

Az ilyen egyénekre az innen-onnan elindított híreknek nincsen semminemű hatása, mert socialis, diplomaciás és politikai tudásuknál és érzékükkel fogva sokkal tisztább az átnézetük a zavaros viszonyok fölött.

Sok idő, talán évek kellenek ahhoz, hogy élet a rendes mederbe visszatérjen s az életviszonyok megváltozzanak, a mérhetetlen drágaság megszűnjék.

A mai életnek egy nagy része nem egyéb, mint állandó küzdelem a drágaság ellen.

Szinte úgy látszik nincsen orvosulat a drágaság ellen. Nem használ semmi, sem az árak megállapítása, sem a munkabérek felemelése, sem a szigorú rendeletek.

A drágaság mindent keresztül tipor.

De ne esüggedjünk. Küzdjünk a drágaság ellen és pedig küzdjünk az áltai, hogy minél szorgalmasabban és

minél többet dolgozzunk, minél többet termeljünk, s egy kissé takarékoskodjunk, hogy nagy termény fölöslegek álljanak elő.

Dolgozni, termelni kell, el kell fojtani minden visszaélést, meg kell javítani a szállítást.

Rendezett munka és gyors termelés által sokat kell termelni, hogy olcsón lehessen eladni.

A munka és a tőke egyezzenek meg e kérdésben, dolgozzanak egyetértéssel, akkor meg lesz az eredménye: a socialis béke és az emberiség boldogsága.

Ha az emberek egy kissé egyenletesen gondolkoznak s engednek merev elvükből, akkor a tőke és munka egyetértése, együtt munkálkodása, létrehozható lesz.

A tőke és munka együttes megállapodása és küzdelme egy hatalmas ütköző fal volna a drágaság ellen, amelylyel az egyes ember egyáltalán nem tud szembe szállani, mert ki van szolgáltatva a kizsákmányolásnak és az illetéktelen közvetítőknek.

Az elmondott módon ha az illetékesek nemesak gondolkoznak, hanem tesznek is, részben legalább

segíteni lehetne a mai nagy drágaságon.

A román nemzeti tanács ülésén

elfogadták a választójogi javaslatot és az agrár reformot is.

Az agrár reformot az általános viták során Dr. Moldován Valér az agrár reform előadója ismertette. Tartalmas, hosszú beszédben vázolta a törvényjavaslatot politikai s socialis szempontból.

A reform vezető elve az, hogy a földet mindig az birja, aki megdolgozza.

A földosztásban magyarok százok és románok ugyanabban az arányban fognak részesedni.

Beszerezett statisztikai adatokkal igazolta azt, hogy a szántóföld 37 százaléka még ma is nagybirtokosok kezében van.

A törvényjavaslatot, mely részletesen is lett ismertetve, a nagy gyűlés elfogadta.

A választójogi javaslat, mint a választások általános, egyenlő, titkos, közvetlen, kötelező választás útján ejtetnek meg.

A javaslat szerint minden 3000 lakos választ egy egy képviselőt és minden 70,000 lakos egy egy szenátort.

A választók összeírása és a kerületek beosztása külön rendelkezések alapján történik.

TÁRCA.

József főherceg.

Írta: Dr. Baróthy Istvánné.

József főherceg neve beiródott a legújabb történelembe is. Magyarország nádora lett. Új s mégsem új dolog, hisz csaknem mindegyik elődje a Nádor ispani méltóságot viselte.

A kik ismerik Őt, kivétel nélkül mindenki igen szimpatikus embernek tartja. Sokat utazgatott ismeretei, tapasztalatai vannak. Természetes mint diplomatát nem ismerem, de mint katona! . . . szívvel lélekkel katona volt. Bejárta Afrikát is a többek közt s mint tunisi sejk utazgatott keleten, közben ellátogatott Olaszországba is.

Egy februári napon az Impreta Fiume Venezia termes gőzhajóján, a „Villám“-on hagyták el a bórától fodros fiumei ten-

ger öblöt és indultak Ancona felé. A társaság József Ágost főhercegből, Augustia főhercegnéből és Libits jóságkormányzó, a férfi és női szolgálomélyzetből állott.

Anconából az olasz vasut szalonkosijában folytatták utjukat Napoly felé, hol néhány napot töltve, Napoly festői vidékét s az érdekes látni valokat tekintették meg. Napolyból ismét hajón utaztak Palermóba, hol már előleges megállapodás szerint a főherceget nővére Maria Dorottya orleansi hercegne és ferje Orleansi Fülöp herceg várták a pompás „Marussia“ jachton, mely hófehér testével egy bolyahoz láncolva méltóságosan ringott a tenger sötétkék vizén.

A nagy pompával és kényelemmel berendezett yachtot az Orleansi herceg Amerikában vásárolta, hogy azon utazgassék, hódolva ugy a maga mint különösen neje kedvteléseinek.

A várt vendégek megérkezésekor a „Marussia“ főárbocán lihomos francia zászló lenggett; a hajó kapitánya és har-

minchat főből álló markos tagba szakadt, tiszta breton legénység a herceg festői tengerész egyenruhájában, a yacht oldalán sorakozva, kurtjel tisztelgéssel üdvözölte a főhercegi párt, az orleansi herceg és neje pedig a hajó hidon állva lobogtatták kendőiket. Gyönyörű volt mindez — elképzelem, hogy eshetett annyi dicsőség hódolat után a novemberi mellőztetés stb. Most újra ragyog a csillaga, hogy meddig, kérdés.

Az orleansi herceg ez időtájt jött angolországi birtokairól néhány hetre gyönyörű Palermói kastélyába, mely szep park közepén, pálmák között áll, közelében pedig hatalmas narancs erdő van.

Palermóban február tájban igen sok az idegen; mert meleg tavaszias itt az idő. Az enyhe tengeri levegő a dus palma és narancs erdő ide vonza Anglia, Francia ország és Amerika milliomasait.

József főherceg és társasága is itt töltött pár napot s részt vettek itt egy par nagyszerű virag és kontetti kórzon, mely

itt esodaszépen szokott lefolyni. Az utiterv szerint elhagyták Sziéliát és egy olasz gőzösön Afrika felé keltek utra.

Apámtól hallottam, hogy Tuniszba is ellátogattak, onnan aztán Tripolisz és Algir felé mentek.

Tuniszba megnézték a többek között Bardót, ezt az érdekes tornyos erősséget a bejnek mór izlésű palotáját, a kaszbachot s kirándultak Karthagó romjaihoz is.

Volt részük egy sajtáságos vendégségben is. A konzul útján egy arab sejk meghívta a társaságot lakomára. A menü igen tartalmas és hosszú volt; sokféle étel került asztalra, de legtöbb volt az ürü hus különféle változatban, a rizs és rózsa olajjal készített különféle kimondhatatlan étel.

A lakoma ott igen furcsa szokott lenni, hogy a Főhercege is ilyen volt az bizonyos. Ugyanis a kölcsönös üdvözlések szokásos elintézése után a vendégek a szellős szoba közepén körben foglalnak helyet a földön, közepén pedig egy nagy fa tálon van az étel. Evő eszköz nincs,

Gőz- és kád sósfürdő!!

Nyitva reggel 6-tól, a gőz este 6-ig, a kádfürdő este 7 óráig.

Nők részére: Hétfőn, Kedden délután, szerdán egész nap, Csütörtökön délután Pénteken délután.

Ferfiak részére: Szombaton és vasárnap egész nap, Hétfő, kedd, csütörtök, péntek csak délelőtt. A kádfürdő ugy a nőknek mint férfiaknak egész nap.

Fürdő árak: 10 drb jegy 40 K
1 „ „ 5 K

A fürdő gőz tusolás és inhalálással kibővíve van.

A fürdő igazgatósága.

Ha olcsón és jól akarunk főzni vegyünk Dr. Szentpéteriné féle **Szakácskönyvet**, amely szakácskönyv tartalmazza az összes zöldségféle és más ételeket, valamint a befőzési dolgokat, ára 10 korona. Kapható Füssy József könyvkereskedésében.

Hivatalos román jelentés

Bukarest, aug. 10. Keleti front: Tüzelésünk visszautasította az ellenségnek a Dnyeszter jobb partjára való átkelési kísérleteit.

Nyugati front: Folytatjuk a budapesti és környékbeli nagy gyárak munkásainak lefegyverzését. A nagymennyiségű zsákmányolt hadianyagot leltározzák.

Főhadiszállás.

Uj magyar kormány.

Augusztus hó harmadikán a Peidl-kormányt az ellenforadalmárok megbuktatták s egy küldöttség József főherceget kérte föl az ország ideiglenes kormányzására.

A főherceg az ideiglenes kormányzást el is vállalta és egy hivatalnok átmeneti miniszteriumot nevezett ki, melynek feladata a legsürgősebb állami ügyek intézése és a választások végrehajtása.

Az új kormány névsora a következő: Miniszterelnök és kereskedelemügyi miniszter: Friedrich István dr.

Pénzügyminiszter: Grün János.

Igazságügyminiszter: Samassa Adolf.

Honvédelmi miniszter: Tánczos Gábor.

Hadügyminiszter: Schneizler Ferenc.

Közügyminiszter: Imre Sándor dr.

Népjóléti: Csilléry András dr.

Nemzetiségi: Bleyer Jakab dr.

Földmivellésügyi: Györy Loránt.

A demokrácia legyőzhetetlen

mondotta Barbusse. Ez nagy igazság, a melyért már évszázadok óta küzdött az emberek egy igen nagy csoportja, s most csaknem szemünk előtt valósul meg ez az igazság és alakul át csaknem az egész világ minden társadalma demokratikussá.

Természetesen ez az átalakulás ott, ahol az egyéneket kiválasztottak vezetik, ahol az emberek intelligensebbek, jóakaratauk — könnyebben és gyorsabban megy; míg máshol nehezebben.

Az egész emberiség ujja születése

csak gömbölyű fatalakat adnak mindenkinek. A házigazda elszedi vendégeitől a fatalát, s az ételbe kezeivel bele markolászva, úgy osztja azt ki vendégei közt. Fekete képű szolgálók hordják a fogásokat gyors változatban. Végül következik a legfőbb: egy nagy fatálon egy egészben sült ürü. A sejk nyájasan kínálja az ételt és keleti udvariassággal szedi el a fatalakat vendégeitől s éles körmeivel belemarkol a puhára sült ürü combba és a markában maradt húst szives igyekezettel rázogatja rá a fatálra, nyújtva szives szavakkal „tessék, tessék”.

Nem tudom a főhercegnek hogy izlett, de ha evett belőle, úgy jó gusztussa is van — nem csak kellemes módora. Sok szerenését a kormányzásához neki, hisz őt jó magyarnak tartották a debreceni bakák is, kiknek „főnséges Édes apjuk” volt.

szebb és jobb lesz, ha a világ tele lesz olyan egyénekekkel, kik felvilágosodottak, jóakaratauk és megértők.

A demokrácia így legyőzhetetlen lesz, a valódi egyenlőséget és testvériséget nem csak egy és ugyanazon ország lakói számára, hanem az egész emberiség számára megfogja valósítani.

A brit kormány nem avatkozik bele a munka és a tőke viszályába.

Az angol szociálisták jeleatékony győzelmet arattak a kormányon. Ugyanis a kormány kötelező ígéretet tett, hogy az állam nem fog többé beavatkozni a munka és a tőke viszályába.

A nagyfontosságú kijelentést a Clyne szociálista képviselő interpellációjára adott válaszában tette meg a hadügyminiszter.

Ugy gondolom — mondta a miniszter, — hogy keblemetlen következményekkel járna, ha az állam ereje megosztana a tőke és a munka között, csak azért, hogy akár a munkaadók, akár a munkások valamely csoportjának magánérdekét szolgálja. Minden szabad állam közvéleménye az, hogy a pártoknak joguk van küzdeni érdekeiket a megengedett határok között. Soha nem szabad az állam erejét magánérdekek céljaira felhasználni.

A szeszitalok újabb áremelése.

Néhány nappal ezelőtt írtam a dohánygyártmányok felemelt díjszabásáról. A nikotinsták még fel sem ósduztak az áremelés okozta meglepetésükből és már új felhő jelent meg a láthatáron. Ezúttal azonban nem a dohányokat, hanem az alkoholt rabjait fenyegeti a veszély. Emelkedni fog ismét az alkohol ára és maholnap már ez is olyan drága lesz, hogy csak jól szituált pénzbarók juthatnak hozzá. A kormányzótanács pénzügyi reszortja elrendel-

Templomban.

Mily sokan vannak a templomban.
Sok gazdag és még több szegény.
A pap fenn van a katedrálisban,
Elvan merülve az imába,
És minden szava érzemény

Aztán beszél a boldogságról,
Meleny alapja egy: a hit.
Kifejti, ennek hol a félszke,
Hogy viszi lelkiünk föl az égbe,
S hogy tűrni csak is ez tanít.

S im egy lány nyitja imakönyvét,
S forgatván annak lapjait:
Egyszer csak szép fejet lehatja,
Látzik a meghatottság rajta —
Lázasan olvas valamit.

Lopva én is bele tekintek,
S mit látok? Szerelmes levél!
A ki küldötte a fevélket —
Valónak festtrén a reményét —
„Mosolygó jóvőről” regél.

Mondják, ily levelet olvasni
Az imaházban nem szokás.
Nincs igazuk. Az ima hangja
Hő érzését a szívől kapja,
Mint a szerelmi vallomás!

Nagy Albert

te a szabadforgalomba már átment égetett szeszitaloknak pótárrészesedéssel való megrovását, ami magyarul annyit jelent, hogy a már üzletekben levő égetett szeszitalok ismét megdrágulnak. A kibetár a szeszitalokban lévő minden hektóliter fok szesz után 10 korona árrészesedést kíván magának. Aránylag ez az áremelés nem jelentene semmi veszedelmet, sőt csak előnyös lenne a társadalomra, ha ezzel arányban az élelmiszerek árai is esnének. Ámde a magántermelés mindig igazodik az adókhöz s ha az adók emelkednek, a termelő is drágábban adja el termését. Ezért veszélyes a folytonos adóemelés.

A kormányzótanácsnak a pénzügyi hatóságokhoz a napokban megérkezett rendelet szerint a román imparium alá tartozó területen a szeszitalok pótárrészesedése 10 korona lesz hektóliter-fokenként. Minden kereskedő, akiknek birtokában szeszital van, köteles készletét a pénzügyigazgatóságnál kapható nyomtatványokon bejelenteni. Aki ezt elmulasztja, a pótárrészesedés négyeszeresétől nyolcszorosáig terjedő büntetéssel büntethető. Más mulasztás, vagy hamis bevallásért a pénzbüntetés maximuma 1000 korona.

A dohány és szesz után a só ára is emelkedett kilogrammonként 30 fillérrel, úgy, hogy most egy kiló só ára a kiskereskedelemben 1 korona 30 fillér.

A román szociálisták a cenzura és az ostromállapot megszüntetéséért.

A Chemarea írja: Jumaica és Fluenas városi szociálista csoportok a román kormányzótanács volt tagjai a napokban Bukarestbe utaznak. Az itteni szociálistákkal egyetértésben kérik fogják, hogy a választásokra nézve a cenzurát szüntessék meg. A szociálista sajtó heves harcot kezd a cenzura és az ostromállapot ellen.

Innen-onnan.

Népszavazás alapján Palesztina köztársaság lesz. A megtartott népszavazáson a lakosság többsége a köztársasági államforma és Palesztinának Szíriával való egyesülése mellett nyilatkozott Amerika védelme alatt. Ha Amerika a védnökséget nem vállalja úgy Angliát kéri fel.

Budapestien kezd visszatérni a normális élet.

A román kormány Diamandit nevezte ki Budapesti kormánybiztosává.

A Palesztinába való kivándorlásra jelentkezni lehet Kolozsváron és Nagyváradon a palesztinai kivándorlási irodánál. Az iroda kívánatosnak tartja, hogy Erdélyből minél többet jelentkezzenek.

Megszüntették a blokádát Magyarország ellen, de a legfőbb tanács fenntartotta a jogot, hogy ha Magyarország külvagy belpolitikai helyzete aggodalmakra

adna okot, — a blokádát ismét életbe léptesse.

Amerikában szocializálják az összes amerikai vasut vonalakat.

A német kormány Weimarból legközelebb Berlinbe költözik.

HIREK.

ÉMLÉKEZTETŐ NAPTÁR.

Augusztus hó 16-án: Vas- és fém munkások zenekarának sétahangversenye a Széchenyi-ligetben
Szeptember 5-én — országos vásár Tordán.

— Személyi hir. Dr. Chirtop Zoszim prefektus és dr. Patoceanu György subprefektus két heti hivatalos továllét után Nagyszebenből a napokban hazaérkeztek.

— Kinevezés. A földmivellésügyi miniszter Rabosák János kertészeti főintézőt, a kevermési állami kertészeti telep vezetőjét, a VIII-ik fizetési osztályba állami kertészeti felügyelővé kinevezte. A jól megérdemelt előléptetéshez melogen gratulálunk.

— Halálozás. Özv. Amirás Mártonné Amirás Géza kereskedő anyja f. hó 5-én hirtelen elhunyt. Temetése f. hó 8-án volt.

— Utazási igazolványok kiadása. Dr. Chirtop Zoszim megyei prefektus az utazni kényszerült közönség érdekében aként intézkedett, hogy az igazolványok a f. hó 16-tól kezdődőleg — a nagy torlódás miatt — nem a prefectusi irodán, hanem a Torda városi lakosok részére a rendőrkapitányságnál, a vidéki, illetve a községi lakosok részére pedig az illetékes járási főszolgabíróknál állíttatnak ki. A kiállítási illeték fejében igazolványonként 4 korona illeték fizetendő. A kiállításhoz személyazonosági igazolványok szükségesek. A katonai zonán kívüli területekre szóló igazolványokat továbbra is a prefecturán állítják ki.

— A fém munkások szakszervezetének zenekara első tér, illetve sétazenéjét f. hó 10-én vasárnap délután adta a Széchenyi-ligetben. F. hó 14-én csütörtökön este pedig a Főtéren adott sétazenét. Hogy a most alakult és a tanulásra keves idővel rendelkező fiatal testület milyen szép eredményt mutatott fel, arra bizonyosság a két hangverseny. Ez az eredmény pedig biztos kilátást nyújt a tovább fejlődésre, melyet kitűnő vezetőjük Székely Dezső karmester, valamint a próbákra szorgalmasan járó tagoknak igyekezete biztosít.

— Helyreigazítás. Mult számunkban megjelent „Olesó tej” c. hírünkre vonatkozóan az Ipari és Mezőgazdasági r. t. felkérésére közöljük, hogy a részvénytársaság a Solvay művek munkásainak 3 K 45 fillérért naponta nem egy liter, hanem egy kupa tejet (másképp liter) szállít. Így már valóban olesóbb a tej, a piacon beszerezhető tejnél s a részvénytársaság csak emberies gondolkodásáról tesz tanubizonyosságot az olesó tej előállítására és szállítására által.

— Országos vásár. Felvincen f. hó 20-21-én országos állatvásár lesz. A kirakó vásár f. hó 21-én lesz megtartva.

— Felvették a teherforgalmat Kolozsvár és Brassó között. A kolozsvári üzletvezetőségtől nyert értesülés szerint a nap-pali személyvonatok beállításával egyidejűleg a Kolozsvár—brassói utvonalon a teherforgalom is megindult. Folyó hó 7-étől

Óra javítás

szakszerűen
gyorsan és
pontosan

Fali inga és
szoborórák ál-
landóraktáron

Bajusz György órásnál
Torda, Egyházfalva-u. 19

ezdődőleg mindennemű csomag- és teherzállomány fenti útvonalon zavartalanul továbbítható, rövidesen várható azonban a Brassó—Kolozsvár—Nagyvárad közötti teherforgalom felvétele is.

— **A tordai országos vásár.** A szeptemberi kisasszony-napi országos vásár Tordán úgy az állat mint a kirakóvásár szept. 5-én pénteken lesz megtartva. E vásárra mindenféle állat felhajtása meg van engedve.

Friss francia divatlapok újra érkeztek, valamint **francia napi-lapok** naponta kaphatók Füssy J. könyvkereskedésében.

— **Első gimnáziumi lánytanulók tanítását** minden tantárgyra elvállalom az 1919—20 iskolai évre személyenként havi 70 K. ért. Jelenkezni lehet lakáscsomag naponta d. u. 3 és 4 óra között. — **Weres Margit** gimnáziumi tanár Vallászsabadság-tér 31., emelet.

— **Panasz érkezett** a gőz- és kád-fürdő vezetősége ellen, a miatt, hogy mi kor egyes vendégeket azzal utasít el, hogy nincs szoba, ugyanakkor odaérkező más vendégeknél az u. n. fenntartott szobákat nyitja meg. — Ma nem lehet ilyen kivételeket tenni. A ki hamarabb megy, az hamarabb fürdik és a „fentartott helyek” — különösen a közönség használatára épített fürdőkben — nem létezhetnek.

Románul egy hónap alatt meg tanulhat a most megjelent román nyelv-tanból. Kapható Füssy József könyvkereskedésében.

Med. univ. Dr. Feder Marcell. Specialista bőr- és néni-bajokban. — Salvársan állandóan készleten. — Rendel: Ferencz József-ut 39. sz. Kolozsvár.

KÖZGAZDASÁG.

A Torda-aranyos vármegyei Gazdasági Egyesület hivatalos közleményei.

Rovatvezető: **Török Balint**

— **Egyesületünk segédittkára.** Egyesületünk kiterjedt működési köre már réggen szükségessé tette egy segédittkár alkalmazását. Mindeközben az újonnan szervezett állás betöltetlen volt, míg most az egyesület Nagy József okleveles gazdával az állást betöltötte. Nagy József e hó 15-én foglalta el állását. Mint tordai születésű és a kolozsvári gazdasági akadémiát végzett gazda, úgy a helyi, mint általánosságban az erdélyi viszonyokkal is ismerős. Képesítése alapján működése és jövője elé szép reményekkel nézünk és melegen ajánljuk őt Igentisztelt Tagtársaink jóindulatába.

— **A termésrendelet magyarázása.** A termésrendelet szövege több helyen téves magyarázásra ad alkalmat. Így egyik leginkább lényegbe vágó kérdés a 100 kat. holdnyi terület megállapítása. A rendelet szerint a 100 kat. holdon felüli területen termelt gabonaművek zár alá vétetnek. Az azon alóli területen termelt gabonafélék szabad kereskedelem tárgyát képezik. Mivel nemcsak vármegyénk, hanem még járásokonként is eltérően magyarázzák a kifejezést az Erdélyi Gazdasági Egyesület, átirta a kormányzó tanácsához, hogy a rendelet homályos kifejezéseit vi-

lágítaná meg. Az azon felüli területen termelt mennyiség a rendelet intézkedései szerint használandó fel. Egyidejűleg kérte az E. G. E. a forgalom szabaddá tételét is, mert ez a közönség részére rendelkezésre bocsátható gabona árát lényegesen csökkentené. Elejét lehetne venni ezzel a gabonával való uzsoráskodásnak is.

— **A szesz árának felemelése.** Minden gazda, kereskedő, italmérő, stb. akinek 10 liternél nagyobb mennyiségű égetett szesz ital (seprő, törköly, szilva, gabona pálinka, cognac stb.) van birtokában, tartozik bejelenteni azonnal a hatóságnak. A kormányzó tanács rendelete értelmében minden hektoliter fok tehát, minden liter tiszta szesz után 10 K. pótdó fizetendő. A szesz ár felemelést a dohány és só árak felemelése fogja követni. A magántermelés mindig az adóhoz igazodik és ha az adók emelkednek a termelő is drágábban adja a termelvényét, ezért veszélyes a folytonos és több cikkre vonatkozó adóemelések. — A dohány és szesz italok élvezői drágán fogják fizetni élvezetüket és csak azok szereshetik meg ezt akiknek mód is adatott hozzá.

— **Lisztharmat elleni védekezésre** kapható Saloidin (natriumthiosulfat) kg.-ként 3 K.-ért, 100% os tisztaságú arzénmentes kénpor kg.-ként 25 K.-ért. Hordókézéshez kénlap kg.-ként 30 K.-ért. Ugyanott bibor heremag is kapható kg.-ként 15 K.-ért. Cim: Gazdasági Egyesület Nagy-Enyed.

— **Megérkeztek a méhészeti eszközök.** Az egyesületünk úján rendelt méhészeti eszközök a héten megérkeztek. Minden megrendelőnek saját címére volt feladva a megrendelt ár. Az Erdélyi Méhész Egyesület a még meglevő készletét elküldötte székelyföldre, úgy, hogy jelenleg nem rendelkezik áruval. Az ősz folyamán készülő új kaptárak és felszerelési cikkek árait majd közölni fogjuk. Ezúton tudatja az egyesület méhésztagjainkkal, hogy nem vesz már be feldolgozásra viaszot. A még raktáron levő műlép készlet kg.-ként 140 K. Beszerezhető Kolozsvárt, Mészáros u. 3. sz. alatt.

— **A gabona ára.** A múlt héten Tordán 20 literes vőként a buza 60—66 K. volt, az árpa 36—40 K. Rozs és zab nem volt a piacon.

— **A fürtperonospora elleni védekezés.** A peronospora a szőlőt gyakran virágjában is pusztítja. A megtámadott fiatal virágfürtök peyühűdtek lesznek, elbarnulnak s néha elrothadva vagy megszáradva lehullanak. A kötött fürtökben ugyancsak óriási károkat okoz a peronospora, főképp, amíg a bogyók egészen aprék. A peronospora a zsendülő meg az érésnek induló bogyókat rendszeren a gerezden vagy a bogyókosányokon átfuródva fertőzi, s miután az ilyen bogyók héja már erős, nem virágozik ki rajtuk. Ezért aztán nem is hiszik el, hogy ez a baj is a peronosporától ered. A fürt megfertőzéséről a fürtpróba segítségével lehet meggyőződni. A fürtperonospora megelőzése végett a májusi és az első júniusi lombpermetezést a legnagyobb gondtal és eréllyel hajtsuk végre. A peronospora legelső nyomainak megállapításakor is töményebb oldattal (pl. 1—15% os bordói lével) permetezzük meg a lombzatot, hogy ily módon a konidiumok elszaporodását és a fürtök megfertő-

zését lehetőleg megakadályozzuk. Fürtperonospora (együttal lisztharmat ellen is) a legjobb védekezési eljárás a fürtöknek rézkénporral való gondos és alapos beporzása. A beporzás a virágzás alatt vagy közvetlen virágzás után és később még többször megismétlendő, főleg június hó folyamán fellépő erősebb ködjárások alkalmával és jégverések után. A normális rézkénpor 8—10% kihevített (kalcinált) rézgálicot, 70% kénport és 20—22% porrá oltott rézmaltnal meszport tartalmaz. Rézkénpor hiányában a fürtök bordói lével, vagy ennek hiányában perociddal permetezendők meg. (Perocid kapható a tordai „Hangya” szövetkezetben)

A fürtök permetezése csak akkor járhat sikerrel, ha a munkát alaposan végezzük el, úgy hogy azoknál a hajtásoknál, amelyeknél ez lehetséges, minden fürtnek még a kocsonyája is be legyen permetezve. Mert ha a peronospora a fürt kocsonyát támadja meg, akkor előbb utóbb az egész fürt elpusztul.

Jégverés után is lehetőleg azonnal porozzuk vagy permetezzük meg a fürtöket, mert a jégverés okozta sebeket át a peronospora könnyen behatol a fürtökbe s utóbb súlyos kárt okozhat.

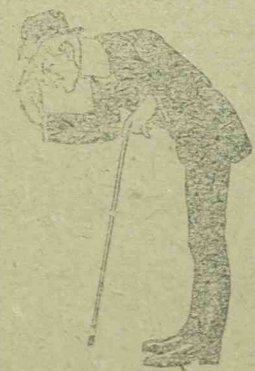
— **A dohánykiosztást** hetek óta várja a gazdaközönség. A kiosztás ügye a héten a megoldáshoz jutott volna, ha egy tévedés nem történt volna. A tavaly a vármegye gazdasági munkásai részére 450,000 csomag dohány utaltatott ki három részletben, az idén mindössze 200,000 csomagot tudott e célra lekötöni a hatóság. Ezt is örömmel fogadták volna a dohány után sovargó és dohányt uzsora árakon vásárló munkások. Most azonban, amikor a dohány szállítására került volna a sor mindössze 20,000 csomagot adtak ki Kolozsváron. Ennek átvételét a hatóság megtagadta, igen helyesen, mert inkább senkinek se adjanak dohányt, semmint egyenlenséget szüljön a kiválasztottak részére való dohánykiosztás. Hogy hol történt a tévedés az a hét folyamán tisztázodni fog s reméljük, hogy a munkások mielőbb megkapják a gazdaközönség útján az őket megillető dohánymennyiséget. A dohányt természetesen a már felemelt áron fogják kiosztani olyan arányban, amilyenben a szeszt is osztották.

— **Eladó egy kukorica kas.** Megtekinthető Tordán, Temető u. 1 sz. alatt.

Kiadó: FÜSSY JÓZSEF

Meg van!

Megyek Pálffy Dezső és Társa cipésműhelyébe

Javításokat is a legolcsóbban készítünk. Kiváló tisztelettel

Kirsner József
volt orosz fogoly, cipő-felsőrész készítő.

Értesítés.

Van szerencsénk a tisztelt nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Tordán, Rákócy-utca 9. szám alatt a mai kornak megfelelő

czipő, cipőfelsőrész és csizma készítő műhelyt nyitottunk,

a hol e szakmába vágó munkát a legszebb kivitelben olcsón és pontosan a legsiörgősebben eszközölünk.

Pálffy Dezső
lábbeli készítő.

Egy szorgalmas tűző leány jó fizetéssel fölvetetik.

Meghívó.

A vas- és fémmunkások zenekara 1919. augusztus hó 17-én (vasárnap) a Széchenyi-ligetben

Séta hangversenyt

rendez, a melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja a Rendezőség.

Konfetti és virágcsata. Vendéglősről, cukrázsdáról gondoskodva lesz. Kezdeté d. u. 4 órakor éjjel 1 óráig. Beléptidij 3 korona. Felülfizetéseket a zenekar részére szívesen fogad és hirtalilag nyugtáz.

Városi mozi

Jövő heti műsorok:

Augusztus 17-én az **Elektromos ember** 4 felvonásos detektív dráma.

Augusztus 19 és 20-án a **Profeszor Paracelsius** 5 felv. nagyszabású dráma.

Augusztus 23 és 24-én az **Utolsó futam** 4 felv. nagyszabású dráma.

A városi mozinak elsőrangú új műsora lesz, amely elé méltán tekinthet a legizgalmasabb érdeklődés. Az igazgatóság e programjára a Prof. szor Paracelsius című imponáló, rendkívüli szenzáció erejével ható dráma újdonságot szerzett meg, amelynek főszerepében Hella Moya a nagy filmművésznő nyújt páratlanul értékes alakítást.

Szám: 980/2—1918.

Árverési hirdetés.

Alólírott bírósági kiküldött az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tordai járásbírósnak 595/3—1915 és P. 2975/8—1916. számú végzéseivel következtében dr. Moldován Valér ügyvéd által képviselt Magyarossi Dániel tordai lakos javára 1100 K. és 2000 K. s jár. erejéig 1918. évi április hó 4 napján foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 9571 koronára becsült következő ingóságok u. m.: bolli vas árucikkek nyilvános árverésen eladatulak.

Mely árverésnek a tordai járásbírósnak 1915 évi P. 295/3. és 191 évi P. 2975/8. számú végzéseivel folytán 1100 K. és 2000 K. tökékövetelés, ezeknek 1914 évi november 1-től és illetve 1916. évi július 26. napjától járó 8% kamatai 875 korona 6 fillérből biróilag már megállapított eddigi költségek erejéig végrehajtást szenvedő üzlethelyiségben Teroa városban leendő megtartásár 1919 évi augusztus hó 21. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108 §-ai értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alól is elfognak adatulak.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Tordán, 1919 évi július hó 18. napján.

Topán
bírósnagi kiküldött.

Megérkezett

a kizárólag vajjal, tojással és mézzel készült, kitűnő és aránylag olcsó

Vásárhelyi Mézes Sütemény.

Kapható minden jobb fűszer- és csemegeüzletben. — Megrendeléseket közvetít: **Luka Gyula** keresk. ügynöksége Deák-tér 8.

Gazdasági gépek,

rosták, triőrök, boronák, szécskavágók, tengeri morzsolók stb. elsőrangú gyártmányuak, legjutányosabb árban kaphatók:

az **Ipari, Mezőgazdasági és Kereskedelmi r. t.-nál**
(Főtér 28. em. „Otthon” kávéház felett.)

Prima asztali bor

9 koronáért kapható

az **Ipari, Mezőgazdasági és Kereskedelmi r. t.-nál**
(Főtér 28. em. Otthon kávéház felett.)

Hary és Szarka cégnél Torda, Főter 41.

Állandóan raktáron vannak a legújabb divatcikkék, grenadinok, batistok, cretonok, szatenok, zeffirek, vásznak, továbbá férfi és női angol szövetek összes színekben, nyakkendők, gallérok, fuszekli, női harisnyák, gyerek patent harisnyák, sötétkék szövet Máriánumi növendékek részére, ruha selymek, csipke és szallagok nagy választékban, szolid, szabott áron!

Eredeti téli pice alsó ruhákra, flanel pongyolára. — Egy rend férfi ruha hozzávalóval együtt készen 934 kor.

Hirdetmény.

Alulírott pénzügyvezetők tudatják, hogy folyó évi szeptember hó 1 től kezdve további intézkedésig

takarékbetétek után 3 1/2% kamatot folyószámlái betétek után 3% „

fognak téríteni, mely mellett a tőkekamatadót az intézetek továbbra is sajátjukból fedezik.

Egyesült kisegítő- és takarékpénztár r. t. Arisana hitelintézet és takarékpénztár r. t. Torda-Aranyos vármegyei takarékpénztár r. t.

Eladó egyszerű fabutorok Rákos-utca 95 sz. alatt.

Tisztelettel értesitem a t. közönséget, hogy Deák Ferenc ter 8 szám alatt

Kereskedelmi ügynökséget

létesítettem. Elvállalok: ingatlanok (told, ház stb.) adasvételnek, bérletnek; ingok (gepek, butorok, stb.) adasvételnek közvetítésére vonatkozó megbízásokat; valamint anyagok árucikk beszerzésére és mindennemű kereskedelmi ügyletre vonatkozó egyéb megbízásokat is. Megbízásokat gyorsan, lelkiismeretes pontossággal és titoktartás mellett foglalatossim.

Szíves meghívásokat szíveségből a Főter 13 sz. a. Orsz. Biztosító intézet (Sdszt. 6. a.) is közvetít.

Kelkérem a t. közönséget, valamint ismerőseimet, hogy b. megbízásokkal támogatni kegyeskedjenek. — Tisztelettel

Luka Gyula keresk. ügyn.

Aradra vonatkozó keresk. megbízást sürgősen keresek.

Torda közelében nagyobb birtok fix-administr. kezelésre esetleg más feltétellel is keresetek.

Azon a eladó: mintegy 38 hold tiszta bükk őserdő, benne több mint 6000 köbméter egy éves vágású I. oszt. kitermelt hasábos tűzifával. (Cím e lap kiadói hivatalában megtudható.)

Megvételre kerestetik: Egy jó karban levő rövid zongora. Szíves ajánlatok e lap kiadói hivatalába kéretnek.

Eladó egy két szoba és konyhából álló lakás, beköltözhető november hó 1-én. Értekezhetni a tulajdonosnál, Uj utca 6. sz. alatti Bakó kereskedés mellett.

Meghívás.

A „Hangya” a magyar gazdaszövetőség fogyasztási és értékesítő szövetkezete kötelekbe tartozó Alsóhája és Vidéke „Hangya” fogyasztási és értékesítő Szövetkezet. 1919. évi augusztus hó 24-én d. u. 3 órakor az állami iskola I. sz. tantermében

rendes évi közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 23 §-a értelmében meghívhatnak. Határozat képtelenség esetén az újabb közgyűlés az alapszabályok 26 §-a értelmében 1919. évi augusztus hó 31-én fog megtartatni, tekintet nélkül a megjelent tagok számára.

N A P I R E N D:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zarszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság kiegészítése.
6. Felügyelő-bizottság választása.
7. Netaláni indítványok.

1918 év dec. 31-én a tagok száma 269, üzletrészeinek száma pedig 550 volt; az év folyamán belépett 5 tag 49 üzletrészszel; kilépett 1 tag 2 üzletrészszel.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolti helyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. Alsóhája, 1919 augusztus 10-én.

Az igazgatóság.

1 drb. 2 lovas szekér eladó. Értekezhetni Rákóczi-u. 62 sz. a.

Eladó egy házastelek Porond-u. 9. sz. Értekezhetni ugyanott.

Fésűsegédek: jó fizetéssel felvesz Szaru és Csontarugyár r. t. Kolozsvár.

Egyszerű és kettős könyvvitelre szakszerű oktatást adok. Cím a kiadóban.

Vállalati, üzleti könyvek lefektetését, valamint azok szakszerű vezetését délutáni és esti órákban elvállalom. Cím a kiadóban.

Eladó házastelek Barát-u. 15. sz. Értekezhetni ugyanott.

Eladó 1 szoba konyhából és udvarral, kis kerttel bíró lakás azonnali beköltözésre Torda, Kisakna utca 9 sz. a. Értekezhetni ugyanott.

Privát oktatást ad, vagy magánvizsgára előkészít gimnázium-, polgári- és elemi iskolai tanulókat. Zenét, zeneelméletet, hangjegyvonalást (sormizálás) tanít okleveles tanerő. Értekezni lehet Jókai Mór utca 55 sz. alatt.

Nemzetül perktül beszélő urileány kezdők és haladóknak német órákat adna — valamint gimnáziumi felső osztályosokat — s kereskedelmistákat magán vizsgára előkészítene. Cím a kiadóban.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a t. közönséget, hogy a Kossuth tér 1 szám alatt (Jelinek udvarban) **új férfi-szabó műhelyt nyitottam.** Elvállalok új ruhakészítést, valamint átalakításokat is jutányos áron — A t. közönség szíves partfogását kérve kiváló tisztelettel

Moldvay Jenő
férfi szabó, Torda.

GOTHE DEZSŐ
SZERELÉSI VÁLLALATA
VALLÁSSZABADSÁG-TÉR 44.
TELEFON: 82.

KÉSZIT: jutányosan, gyorsan a legjobb kivitelben

FÖLDGÁZ, VIZVEZETÉK, VIL-LANY, FÜRDŐ ÉS CSATORNA, GŐZFÜTÉS STB. BERENDEZÉSEKÉT.

Eladó Ujtordában Ajtoni-ut 10 sz. alatt egy 3 szoba, konyha, kamara, pince, istálló, disznóól és gazdasági szinból álló házastelek, 3/4 hold kerítet, villanyvilágítás, gázfűtés és vízvezetékkel ellátva.

Eladó tégla. 100,000 drb. tégla szeptember hó végéig való leszállításra eladó. Cím a kiadóban.

Értesítés. A nagyérdemű közönség b. tudomására hozom, hogy **cipész üzletem** az eddigi helyén (Egyháztal-falva-u. 7. sz. alatt) marad továbbra is.

Kiváló tisztelettel

Szebényi Ámbrus
cipész.

Eladó Deák ter 17 számú házastelek. A Kövecsi utca 25 sz. gyartelepnek való telek. Az Arany János u. cába egy szőlő. A Palosmáiba egy szőlő. Értekezni lehet Jósika Miklós utca 74 sz.

Eladó! **Eladó!**
Torda városban Br. Jósika Miklós-utca 4 sz. alatti házastelek, — 3 darab egylovas kocsi, — federes ülések, — egylovas szekerek, — hámok.

Női kalap átfarmálás!!!

Velour és filc 28. Bársony és tagal 46 korona. Kész. női és leány kalapok legolcsóbb árban kaphatók

Ausländer A. Torda, Kossuth tér 3.

Saját termesű és más tordai kitűnő **asztali Riezlíng, Muskatály** és **gyógyborok** literenként és nagyban is **aleinhempel Samu borpincéjében** Torda Jósika utca 5 szám.

Eladó egy jokban levő két lovas fekete hajtó kocsi és egy igásszeker. Cím a kiadóhivatalban.

Eladó egy kukorica kas, két szőlő prés Jókai-u. 12.

Keresek butorozott szobát. Cím a kiadóhivatalba kerek.

Automobil fuvarozási és szállítási vállalat

elvállal mindennemű autó és gumi javításokat, gyorsan és pontosan. Gepeket eladásra állandóan raktáron tartok.

Melicher József
autó garage tulajdonos Torda Jósika u. 6.

Lengyel Samu

okleveles mérnök.

vállalati irodája

Torda, Vallásszabadság-tér 26 sz.

Elvállal mindennemű beton, vasbeton munkát. Gazdasági, családi, hőházak tervezését és építését. Földfelmérést, parcellázást és szakszerű vízlecsapolásokat.

Szobafestést, mázolásit a legújabb mintákkal dacára a nagy munkás drágaságnak és anyagáremelkedésnek: úgy helyben mint vidéken jutányosan vállalt:

Freund Zsigmond
szobafestő és mázó
Torda, Jósika Miklós u. 21.

Ferenczi Jenő

cipészüzlete Torda, Főter

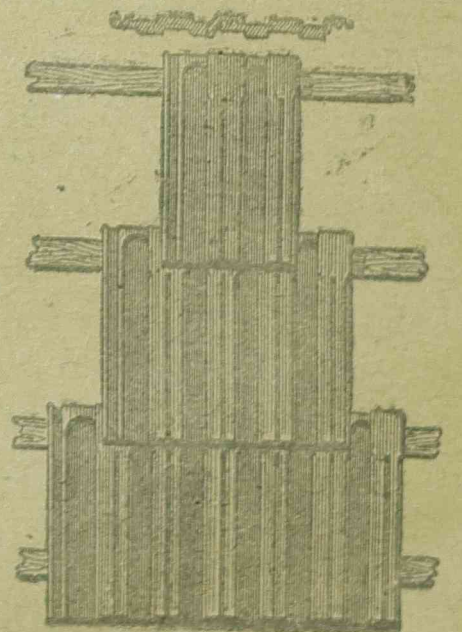
Elyállal minden e szakmába vágó rendeléseket. Jó minőségű sárga és fekete cipőkrém, valamint cipőfüző kapható

Pontos kiszolgálás!

Cserkásszki A.

Jósika Miklós-utca 13 szám.

Cement-Cserép!

Cement-Cserép!

Biztonsági préselt dupla átfedő tetőcserép kapható!

Eladó két sor hosszú, nagyon szép **granit-gyöngy;** egy **sanitálás szoba-gőzfürdő készülék** és egy **kred ne,** egy **réz ágy** és egy **szekevény** Jókai-utca 66. sz. a.

Öngyújtók,

kovakövek, öngyújtó zsinorok kaphatók Füssy J. könyvkereskedésben Tordán.

Eladó egy pár lőszerezám kocsi lovakhoz. Cím megludható a kiadóhivatalban.

Gimnáziumi, polgári iskolai használt tankönyveket vesz Füssy József könyvkereskedése.